

Monumentnummer*: 515093

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **14 april 2000**
Kadaster deel/nr **82986/126**

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Leiden	Leiden	Zuid-Holland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Leiden	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Leiden	D			1338

Omschrijving**

Inleiding

In 1881 in opdracht van de projectontwikkelaars C. Goedkoop en A. en F. Stokhuijzen gebouwd HERENHUIS. Het huis staat aan het in 1842 naar ontwerp van stadsarchitect Salomon van der Paauw en landschaps- en tuinarchitect J.D. Zocher tot "stadspark" omgevormde terrein (Plantsoen) waar tot 1830 de vestmuur van Hogewoerds poort tot Koepoort de stad omklemden. De Leidse architect W.C. Mulder was de ontwerper van dit huis waarvan de achterzijde aan de lager gelegen 4de Binnenvestgracht een extra bouwlaag bezit. Het herenhuis is opgetrokken in een eclectische bouwstijl. Het met de voorgevel op het Plantsoen (voormalige stadswallen) georiënteerde pand is onderdeel van een gesloten gevelwand en maakt tevens deel uit van het beschermde stadsgezicht.

NB. Het huis heeft in de jaren zeventig en tachtig nog een functie gehad als hotel met de naam 'Parkzicht', waarvan ook de belendende panden Plantsoen 41 en 45 deel uitmaakten en waarmee het inwendig was verheeld.

Omschrijving

Vanuit een vrijwel rechthoekige plattegrond opgetrokken, drie traveeën breed, woonhuis met souterrain, bel étage en een verdieping onder dwars, afgeknot schilddak. Symmetrische bakstenen lijstgevel met hoog opgaande, gepleisterde middentravee, geprofileerde cordonlijst en per bouwlaag drie gevelopeningen met gekoppelde vensterpartijen te weerszijden. De gevelhoeken worden

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

geaccentueerd door gecanneleerde hoekpilasters met ionische kapitelen op de begane grond en komposietkapitelen op de verdieping. Hoge hardstenen plint met aan weerszijden van de entree twee getoogde keldervensters. Voor de licht risalerende middentravee een hardstenen stoep met aan weerszijden van het bordes een eveneens hardstenen borstwering. Vleugel deur met siersmeedwerk onder een geprofileerd kalf en rondboog-bovenlicht met geprofileerde omlijsting. De eentreepartij wordt geflankeerd door twee ionische zuilen met festoenen, waarboven een architraat en balustrade van een Frans balkon. Boven het centrale balkon een gebogen fronton met kuifstuk; te weerszijden op de verdieping gekoppelde schuifvensters met balustrade, geprofileerde omlijsting en gebroken fronton. De gecorniste kroonlijst bevat blokvormige consoles; in het midden een dakkapel met rijk geornamenteerde omlijsting en fantasie-fronton. Op de 4de Binnenvestgracht georiënteerde achterzijde, voorzien van eenvoudige, symmetrische gevel boven een toegevoegde uitbouw. In de bouwlaag hierboven een rondboogvenster met glas-in-lood invulling en twee rechtgesloten vensters met schuifraam onder strek. Op de verdieping hierboven twee, eveneens onder strek staande zesruitsvensters, waartussen een klein (toilet)venstertje. Het interieur is nog voor een deel in oorspronkelijke staat. Ingangsportaal met stucplafond, vloer en wandbekleding van marmeren platen, openslaande tochtdeuren met versierd glas in het bovenlicht. In de hal eveneens met marmer bedekte en beklede vloer en wanden, de oorspronkelijke paneeldeuren binnen profiellijsten en aan het eind van de hal (gevel 4de Binnenvestgracht) een met kleurrijk glas-in-lood ingevuld rondboogvenster. In de vertrekken op de verdieping nog enkele stucplafonds en een zestal, op de hal georiënteerde paneeldeuren als die op de bel étage, voorzien van oorspronkelijk sluitwerk. Trappenhuis met lichtschacht en bordessen tussen de scheluwetrappen. Forse gesneden trappaal en geprofileerde houten handlijst op gietijzeren spijlen. Aan het eerste bordes een rondboogtraplicht met geëts glas. Onder de trapleuningen aan het muurwerk bestaat de wandbekleding deels uit marmeren platen (de lagere trapdelen) en deels uit gemarmerde lambrizingen (de hogere trapdelen). In het souterrain de grotendeels originele keuken met houten schouw, keukenkasten, en een laag granito aanrechtblad boven de keukenkastjes. Ook hier nog de oorspronkelijke paneeldeuren binnen profiellijst. In meerdere vertrekken van het huis zijn nog de marmeren schouwen bewaard gebleven.

Waardering

Uit 1881 daterend herenhuis van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische waarde als uit- en inwendig overwegend gaaf bewaard en representatief voorbeeld van een laat-negentiende-eeuws woonhuis voor de gegoede stand in de voor de bouwtijd en functie kenmerkende eclectische stijl met rijk uitgevoerde detaillering waarin elementen uit neo-Hollandse en neo-Franse Renaissance alsook neo-Barok zijn gecombineerd. Tevens is het huis van belang als beeldbepalend onderdeel van de bebouwing langs het Plantsoen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument